

6. VESIHUOLTOLAITOS

6.1. Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

HALLINTO

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Laitilan kaupungissa omalla toiminta-alueellaan.

Laitilan kaupungin tekninen toimi hoitaa vesihuoltolaitoksen tehtävät. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa, kuten maksuissa sekä toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa, on teknisellä valiokunnalla.

VESIHUOLTOLAITOS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on kuusi vedenottamoa, joista kolmessa on korkean fluoridipitoisuuden vuoksi veden käsittelyä. Lisäksi Eurasta Laitilaan on olemassa yhdysvesijohto, jonka kautta Euran kunnalta ostettu talousvesi johdetaan Laitilaan.

Jätevesi johdetaan siirtoviemäriä pitkin Uuteenkaupunkiin, Vakka-Suomen Veden jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on sopimus jätevesien käsittelystä Vakka-Suomen Veden Hämönniemen jätevedenpuhdistamon kanssa. Sopimus koskee myös Vakka-Suomen Veden hallintointia.

MAKSUT, KÄYTTÖ, MYYNTI YM.

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen laajennus- ja saneerausinvestoinnit sekä käyttökustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

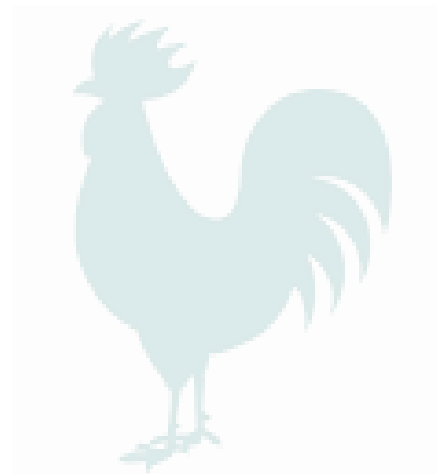
Käyttömaksua peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Talousveden käyttömaksu v. 2021 oli 1,43 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,38 €/m³ (alv 0 %). Perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon mukaan (19,47 €/v – 750,20 €/v/laitos (alv 0 %)).

Talousvettä toimitettiin 6.183 asukkaalle. Talousvettä laskutettiin yhteensä 519.097 m³.

Talousveden myyntituotot olivat 792.142 € (käyttömaksut 743.019 € + perusmaksut 49.123 €). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 23.590 €. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 9 kpl.

Vedenkäsittelylaitoksilta verkostoon johdettiin talousvettä 387.878 m³. Lisäksi Eurasta ostettiin ja pumpattiin verkostoon pohjavettä 156.749 m³. Laskuttamattoman verkostoon pumpatun veden määrä oli 25.530 m³. Täten vuotovesiprosentti oli 5 %, joka on hyvää kansallista tasoa.

Viemäriverkostoon on liittynyt 5.713 asukasta. Jätevettä laskutettiin yhteensä 419.725 m³. Jäteveden myyntituotot olivat 1.048.105 € (käyttömaksut 1.004.321 € + perusmaksut 43.784 €) Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 5 kappaletta. Viemäri liittymismaksutulot olivat 66.891 €. Sakokaivo- ja umpisäiliöiden lietteestä (5342 m³) maksutuloja kertyi 33.334 €. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 578.392

m3. Laskuttamattoman jäteveden osuus käsitellystä jätevedestä on 27 %, joka ylittää yleisesti pidetyn toimenpiderajan 20-25 %. Toisaalta vuotovesiprosentti on alle valtakunnan keskiarvon. Verrattuna vuoteen 2020, vuotoveden määrä on pienentynyt 6 %-yksikköä.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos myy talousvettä ja vastaanottaa jätevettä Pohjoiskulman vesiosuuskunnalta, jossa on liittyjiä vesijohtoon noin 22 ja viemäriin noin 47 kiinteistöä. Vesiosuuskunta ostaa vesihuoltopalvelut Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokselta erillisen sopimuksen perusteella. Veden mittaus tapahtuu yhdessä liittymispisteessä. Vesihuoltolaitokseen on liittynyt myös Lukujärven vesiosuuskunta, jonka verkosto käsittää ainoastaan talousveden jakelun. Liittyjiä on 48 taloutta (loma-asuntoja).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot olivat 274.871 €. Uutta verkostoa ei rakennettu, sen sijaan vanhaa verkkoa ja kaivoja saneerattiin.

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme laitosmiestä, jotka myös päivystävät. Päivystysrinkiin kuuluu lisäksi yksi teknisen toimen työntekijä. Vesihuoltolaitokselle palkattiin uutena virkana vesihuoltopäällikkö, joka johtaa ja vastaa vesihuoltolaitoksen toiminnasta.

Vesijohtoverkosta on n. 167 km ja viemäriverkosta n. 106 km, josta viettoviemäriä on n. 81 km ja paineviemäriä n. 25 km. Jätevesipumppaamoita on 35 kpl.

Vedenjakelun puolella on päivittäistä hoitoa, huoltoa ja säätötöitä kuudella vedentottamalla, joista Untamalassa, Paltillassa ja Puntarissa on vedenkäsittelylaitos fluoridinhoitolaiteineen (käänteisosmoosijärjestelmä). Laitteet vaativat lähes päivittäisen huollon ja säädön. Ylävesisäiliöitä on 1 kpl ja vesiverkoston paineenkorotusasemia 3 kpl.

TALOUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen ulkoinen liikevaihto oli 1.765.646 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 339.782 € (v. 2020 alijäämää 111.051 €). Poikkeuksellisen suuri alijäämä johtuu kertaluonteisesta 157.450 euron arvonalentumiskirjauksesta. V. 2017-2018 puretun jätevedenpuhdistamon tontin rakennusten arvo oli jäänyt poistamatta v. 2018 tilinpäätöksessä.

Maksut ovat pysyneen samoina 1.1.2016 lähtien. Uudet maksut otetaan käyttöön 1.1.2022 alkaen. Vesilaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kaupungin sijoittamalle pääomalle 125.000 €.

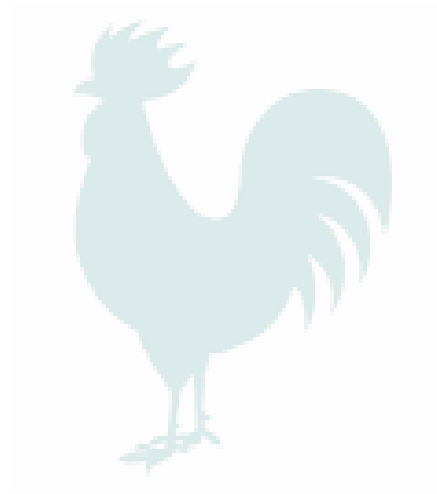
VUODEN 2021 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena oli käyttöveden korkea laatu ja vesihuoltolaitoksen positiivinen tulos. Tavoite toteutui käyttöveden laadussa.

Tavoitteena oli (useamman vuoden periodilla) myös riittävä raakavesikapasiteetti, jonka toteutumista on edistetty selvittämällä uusia raakavesilähteitä Laitilan ulkopuolelta.

YHTEISTYÖHANKKEET

Talousveden osalta yhteistyöhankkeena on Kuninkaan männyn pohjavesihankkeessa mukana oloinen.

Vuoden 2018 loppupuolella on perustettu Kuninkaan Männyn Vesi Oy, jossa Laitilan kaupunki on osakkaana yhdessä Rauman kaupungin, Euran kunnan ja Kokemäen vesi Oy:n kanssa.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy pohjavesihankkeelle on jätetty hakemus vedenottoluvasta v. 2017 aikana. Vedenottolupa on ollut kuulutettavana kesällä 2018 ja siitä on jätetty useita muistutuksia ja lausuntoja. Muistutusten ja lausuntojen perusteella Kuninkaanmännyn Vesi on päättänyt tehdä lisäselvityksiä. Tehtävät lisäselvitykset huomioiden vedenoton lupapäätös tehtäen vuonna 2023.

Koska pohjavesihankkeen kautta on mahdollista täyttää Laitilan vesitarvetta vasta useiden vuosien päästä, on Euran kunnan kanssa sovittu vedenhankinnasta. Osto Eurasta aloitettiin vuonna 2018 ja vettä ostetaan Eurasta Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vedentoimituksen aloitukseen saakka.

Vedenosto Uudenkaupungin Kalannin vedenottoilta päättyi vuonna 2018. Vesilinja toimii jatkossa kriisiajan varavesilinjana.

Jäteveden osalta Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on yhteistyösopimus Vakka-Suomen Veden hallinnoinnista ja jätevesien käsittelystä. Hapönniemen jäteveden käsittelylaitoksen laajennus valmistui vuonna 2019.

VESILAITOKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on pyritty hoitamaan mahdollisimman pienin käyttökustannuksin. Viemäriverkosto pumppaamoinen ja raakaveden käsittelylaitokset vaativat jatkuvaa huoltotyötä. Vesihuoltolaitoksella on päivystys 24/7.

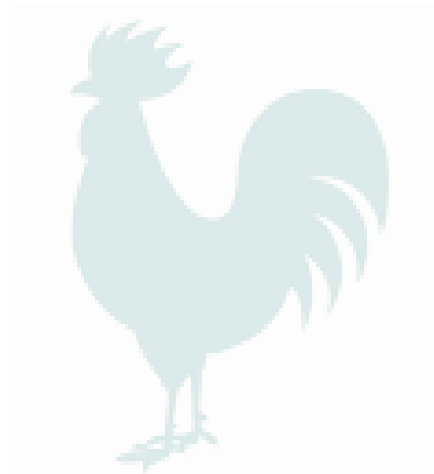
Fluoridia sisältävän pohjaveden puhdistus suodattamalla on käyttökustannuksiltaan kallista. Mahdollinen pohjaveden johtaminen Kuninkaan männyn suunnasta toisi helpotusta käyttökustannuksiin, joskin se huomattavasti nostaa pääomakustannuksia.

Vesihuoltolaitos aloitti yhdessä Insta Automation Oy:n kanssa etäluettavien vesimitareiden pilottikokeilun. Kymmenkunta etäluettavaa mittaria asennettiin ympäri kaupunkia. Pilottikokeilu ei ole tuottanut toivottuja tuloksia, joten hanke tullaan keskeyttämään Insta Automationin kanssa ja vaihtoehtoisia toimijoita tullaan kilpailutamaan. Myös pohjaveden pinnankorkeuksien mittaus on automatisoitu etäluettavilla mittalaiteilla.

Jätevesiverkoston runkoviemärin tiiveys alkaa olla melko hyvällä tasolla. Sateiden yhteydessä jätevesipumppaamoiden virtaamat kasvavat edelleen, joka on merkki siitä, että sadevesiä päätyy myös jätevesiviemäriin. Tehtyjen havaintojen perusteella viemäriin liittyneiltä kiinteistöiltä johtuu huomattavia määriä hulevesiä jäteveden viemäriverkoston. Kiinteistöjen hule- ja jäteveden viemärintien kartoitus aloitettiin syksyllä 2020 ja sitä jatkettiin vuonna 2021 osin konsulttiavusteisesti. Kartoitustulosten perusteella ryhdytään toimenpiteisiin, joilla jätevesiviemäriin johdettujen hulevesien määrä saadaan laskemaan. Korjaustoimenpiteitä vaikeuttaa monilta alueilta puuttuva hulevesiverkosto. Tätä työtä tehdään myös muiden vesihuollon saneerausurakoiden yhteydessä.

Vesihuoltolaitoksen huoltotilat, varasto ja sosiaalilat sijaitsevat Vakka-Suomen Voiman omistamassa vuokratilassa. Vuokratustannukset ovat nostaneet käyttömenoja.

Vesihuoltolaitoksen hallintomallia ei muuteta toistaiseksi. Asiasta tehtiin päätös v. 2021.

6.2. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
LIKEVAIHTO	1 890 035	1 822 600	1 765 646	-56 954	97
Varastojen lis.(+)/väh.(-)	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-223 426	-193 344	-215 184	-21 840	111
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-48 473	-52 958	-49 138	3 820	93
Muut henkilösivukulut	-7 070	-7 734	-8 402	-668	109
Palvelujen ostot	-849 573	-798 500	-764 315	34 185	96
Aineet, tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-153 084	-142 000	-187 951	-45 951	132
Liiketoiminnan muut kulut	-110 237	-114 332	-85 654	28 678	75
TOIMINTAKULUT YHT	-1 391 864	-1 308 868	-1 310 644	-1 776	100
TOIMINTAKATE	498 171	513 732	455 002	-58 730	89
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	215	0	589	589	0
Korkokulut	-82	0	-260	-260	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-125 000	-125 000	-125 000	0	100
VUOSIKATE	373 305	388 732	330 331	-58 401	85
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-500 507	-444 018	-512 663	-68 645	115
Arvonalentumiset	0	0	-157 450	-157 450	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-127 202	-55 286	-339 782	-284 496	615
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	16 150	0	0	0	0
Varausten lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-111 052	-55 286	-339 782	-284 496	615

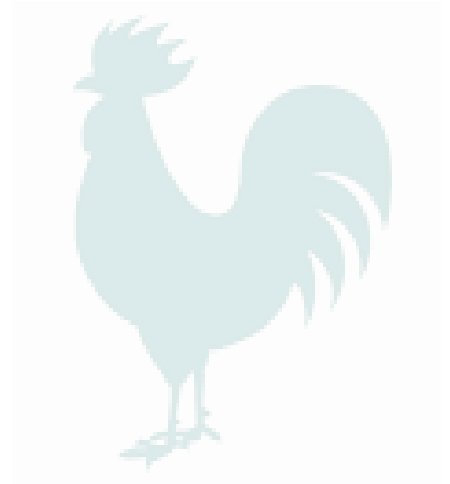
VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Voitto, %	-19,24	-6,73

6.3. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTAAVAA

	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 782	12 782
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992	12 992
Rakennukset	369 684	508 087
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 472 557	5 659 878
Koneet ja kalusto	-55 692	-92 757
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524	74 524
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	703 891	785 128
Aineelliset hyödykkeet yht.	7 590 740	6 960 634
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset ja liittymismaksut	20 800	20 800
Sijoitukset yht.	20 800	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	7 611 540	6 981 434
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Vaihto-omaisuus yht.	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	0	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0	0
Pitkäaik.saamiset yht.	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	888 902	952 348
Lainasaamiset	0	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	0	-3 929
Siirtosaamiset	0	132
Lyhytaikaiset saamiset yht.	888 902	948 551

	2021	2020
Saamiset yht.	888 902	948 551
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Muut arvopaperit	0	0
Rahoitusarvopaperit yht.	0	0
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	0	1 027 963
Rahat ja pankkisaamiset yht.	0	1 027 963
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	888 902	1 976 514
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 500 441	8 957 948

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTATTAVAA

	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	1 187 191	1 298 243
Tilikauden yli-/alijäämä	-339 782	-111 052
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 519 946	5 859 729

POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR

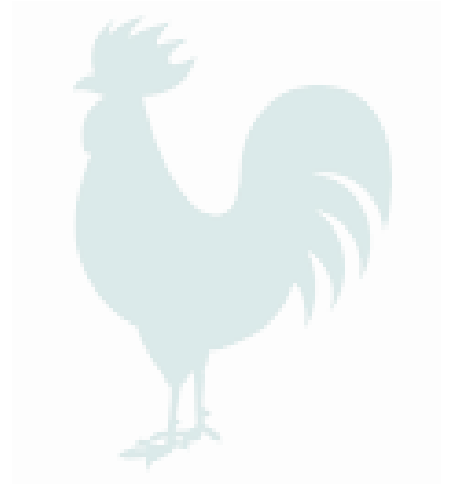
Poistoero	13 375	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	13 375	13 375

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0	0

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	195 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut pitkäaikaiset velat/liittymism.	2 815 359	2 726 168
Siirtovelat	0	0
Pitkäaik.vieras pääoma yh	2 815 359	2 921 168

	2021	2020
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	148 084	159 999
Muut lyhytaikaiset velat/liittymism.	0	0
Siirtovelat	3 677	3 677
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	151 761	163 676
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 967 120	3 084 844
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 500 441	8 957 948

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	65,1	65,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	168	163
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	847,4	1 187,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	195
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

6.4. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman liitetietoja**6.4.1. Liikevaihto ja muut varsinaiset toimintatuotot****LIKEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT**

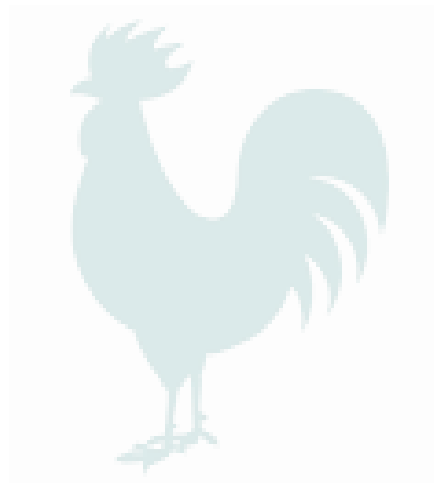
	2021	2020
Liikevaihto	1 765 646	1 890 035
Tuet/avustukset	0	0

6.4.2. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto

6.4.3. Henkilöstö

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT

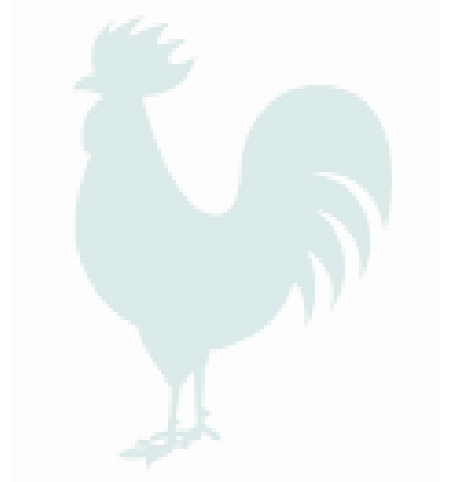
	2021	2020
Palkat ja palkkiot	-215 184	-223 426
Eläkekulut	-49 138	-48 473
Muut henkilösivukulut	-8 402	-7 070
Yhteensä	-272 725	-278 970

Henkilöstön lukumäärä	4	5
-----------------------	---	---

6.4.4. Oma pääoma

OMA PÄÄOMA

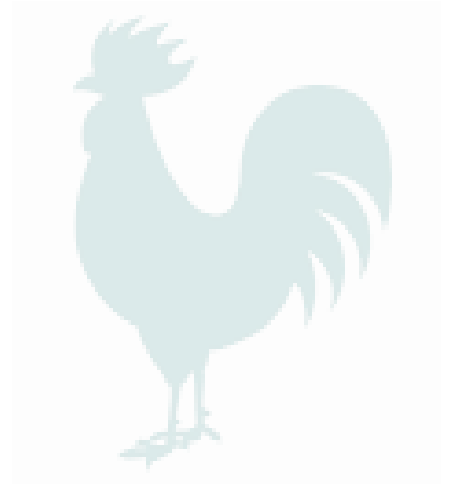
	2021	2020
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 187 191	1 298 243
Tilikauden yli-/alijäämä	-339 782	-111 052
Yhteensä	5 519 946	5 859 729

6.5. Vesihuoltolaitoksen tase-erittely

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTAAVAA

VASTAAVAA	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Maa-alueet	
Kovero Puntarin vedenottamo (1000 m2 á 2,325 m2, 18:0)	391
Puhdistamo (78:0)	7 161
Paltilan vedenottamo (1:197)	4 709
Vedenottamo Sorola (1:40)	168
Vedenottamo Vidilä (4:32)	353
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992
Rakennukset	369 684
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 472 557
Koneet ja kalusto	-55 692
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	703 891
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524
Sijoitukset	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 611 540
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Aineet ja tarvikkeet	0
Myyntisaamiset	888 902
Siirtosaamiset	0
Rahat ja saamiset	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	888 902
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 500 441

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTATTAVAA

VASTATTAVAA	2021
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 187 191
Tilikauden yli-/alijäämä	-339 782
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 519 946
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	
Poistoero	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHT.	13 375
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0
Muut velat/liittymismaksut	2 815 359
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat: taseessa tili 2815-2819	148 084
Muut velat: taseessa tili 2856	0
Siirtovelat: lomapalkkajaksotus tili 2881	3 677
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 967 120
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 500 441

